

Workshop Onderwijsevaluatie

Basistraject Kwalificatie Onderwijs

14 november 2012

Leo Wagemans

Open Universiteit
www.ou.nl

Programma

- Wat is evalueren?
- Waarom evalueren?
- Vormen van evalueren
- Stappenplan voor evaluatie
- Evaluatie-instrumenten bij de OU
- Toelichting op eindopdracht

Opdracht

Denk eerst zelf na over de volgende twee vragen.

- Wat is evalueren?
- Waarom evalueren we?

Discussieer verder in groep

Formuleer jullie antwoord met steekwoorden

Wat is evalueren?

- Evalueren is de waarde van een object bepalen aan de hand van een of meerder criteria

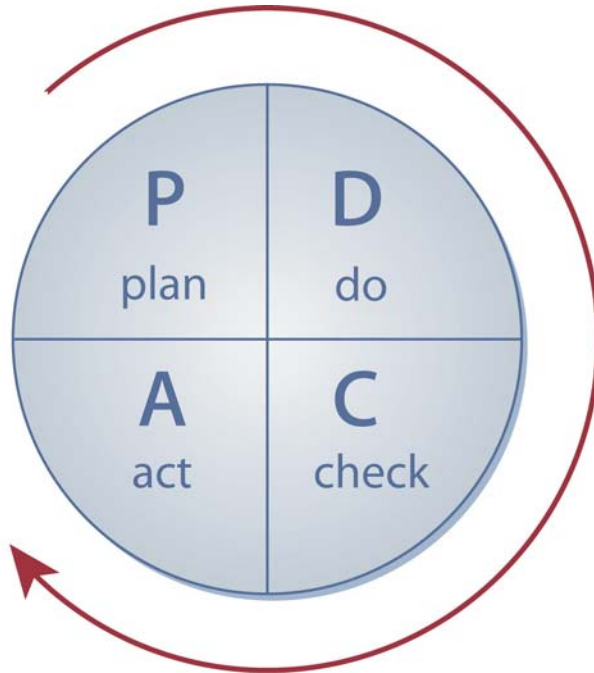
Wat is evalueren?

- Evalueren is de waarde van een object bepalen aan de hand van een of meerdere criteria
- Object:
 - beleid,
 - functioneren van een instelling,
 - een project,
 - opleiding,
 - cursus,
 - etc.

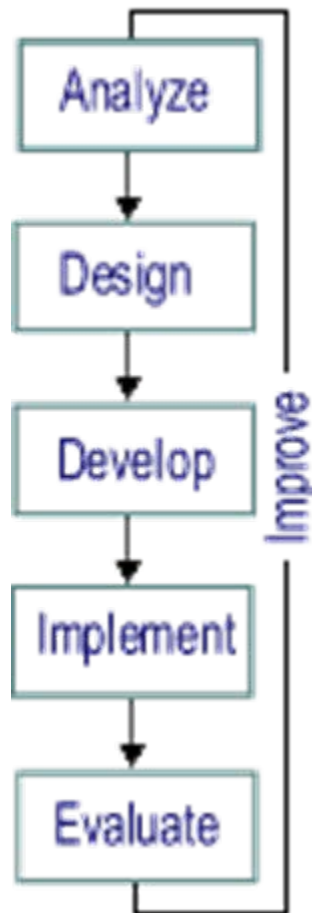
Wat is evalueren?

- Evalueren is checken
- Evalueren als onderdeel van kwaliteitszorg

Wat is evalueren?

- Evalueren is een essentieel onderdeel van het ontwerp- en ontwikkelproces van onderwijs

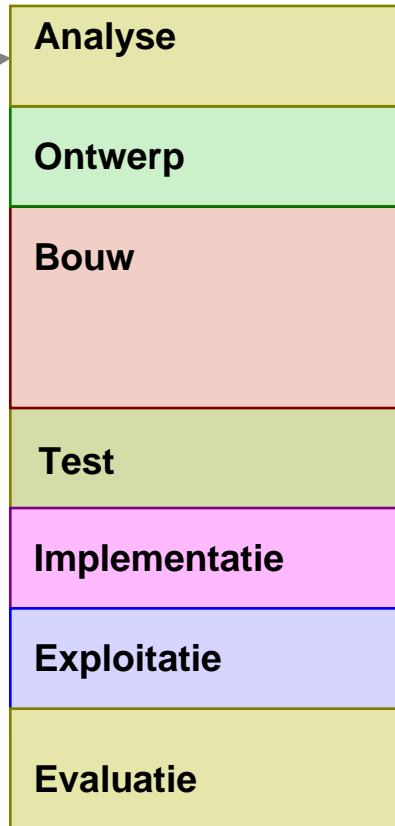

ADDIE-model

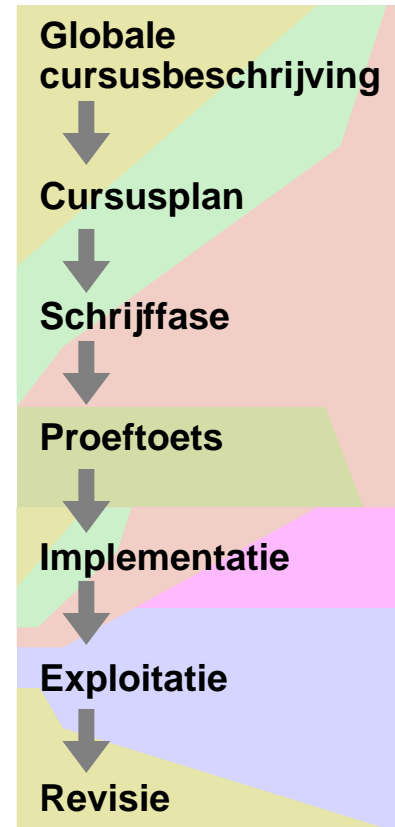
Open Universiteit
www.ou.nl

Theorie

OU-traditie

Open Universiteit

www.ou.nl

Waarom evalueren?

- Zicht krijgen op sterke en zwakke kanten van het onderwijs
- Cursus/onderwijs verbeteren
- Tegemoet komen aan wensen van studenten
- Feedback voor docenten

Vormen van evaluatie

- **Formatieve evaluatie**
 - bij ontwikkeling van producten en diensten
 - gericht op het nemen van beslissingen over bijstellingen
 - bedoeld om producten en diensten te verbeteren
- **Summatieve evaluatie**
 - gericht op definitief waarde-oordeel
 - bedoeld om producten en diensten te beoordelen

Pauze

Open Universiteit

www.ou.nl

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

Open Universiteit

www.ou.nl

Stappenplan voor Evaluatie

Open Universiteit

www.ou.nl

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?
- ✓ Object?

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?
- ✓ Object?
 - beleid
 - functioneren van een instelling
 - project
 - opleiding
 - cursus
 - etc.

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?
- ✓ Object?
- ✓ Aanpak?

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?
- ✓ Object?
- ✓ Aanpak?
 - Interviews
 - Vragenlijsten
 - Observatie
 - Documentanalyse
 - Klachtenregistratie
 - Logginggegevens
 - Etc.

Stappenplan voor Evaluatie

Plannen

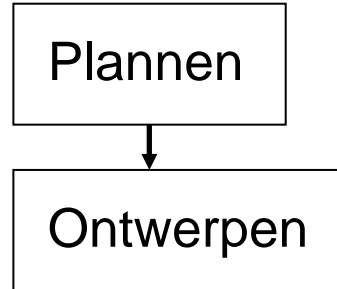
- ✓ Doel?
- ✓ Belanghebbenden?
- ✓ Object?
- ✓ Aanpak?
- ✓ Wie, hoe en wanneer?

Open Universiteit

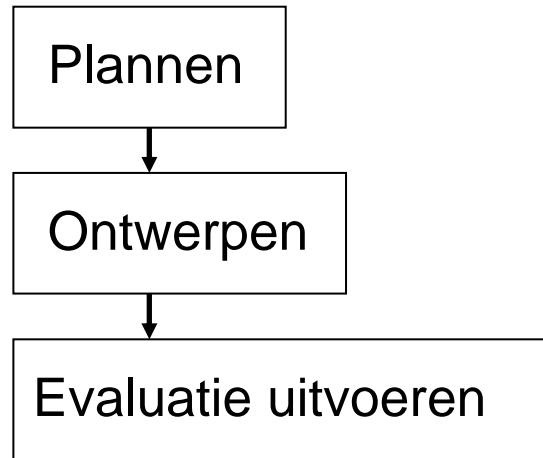
www.ou.nl

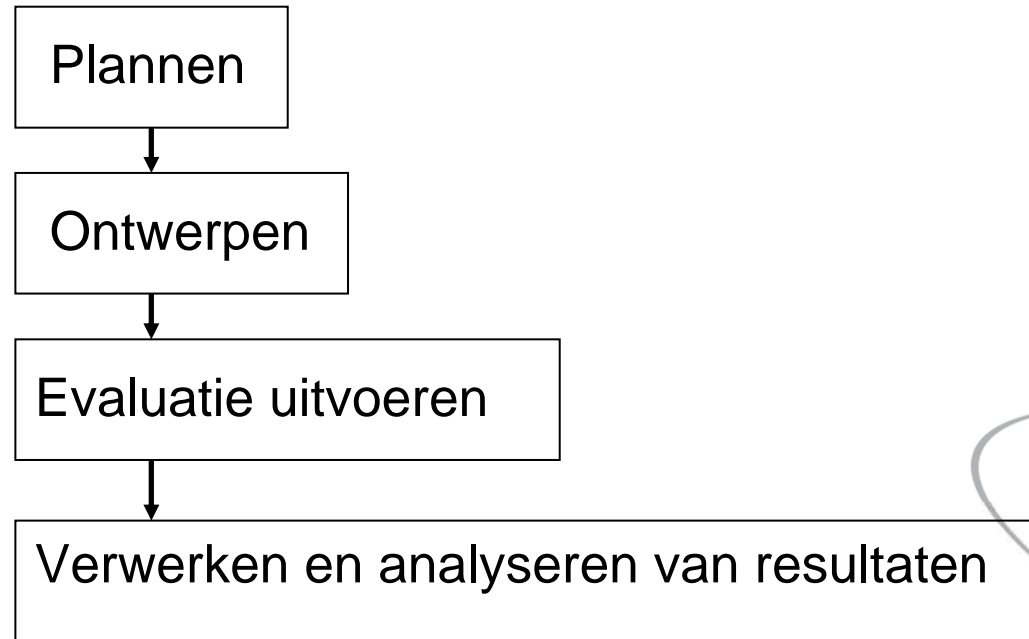
Stappenplan voor Evaluatie

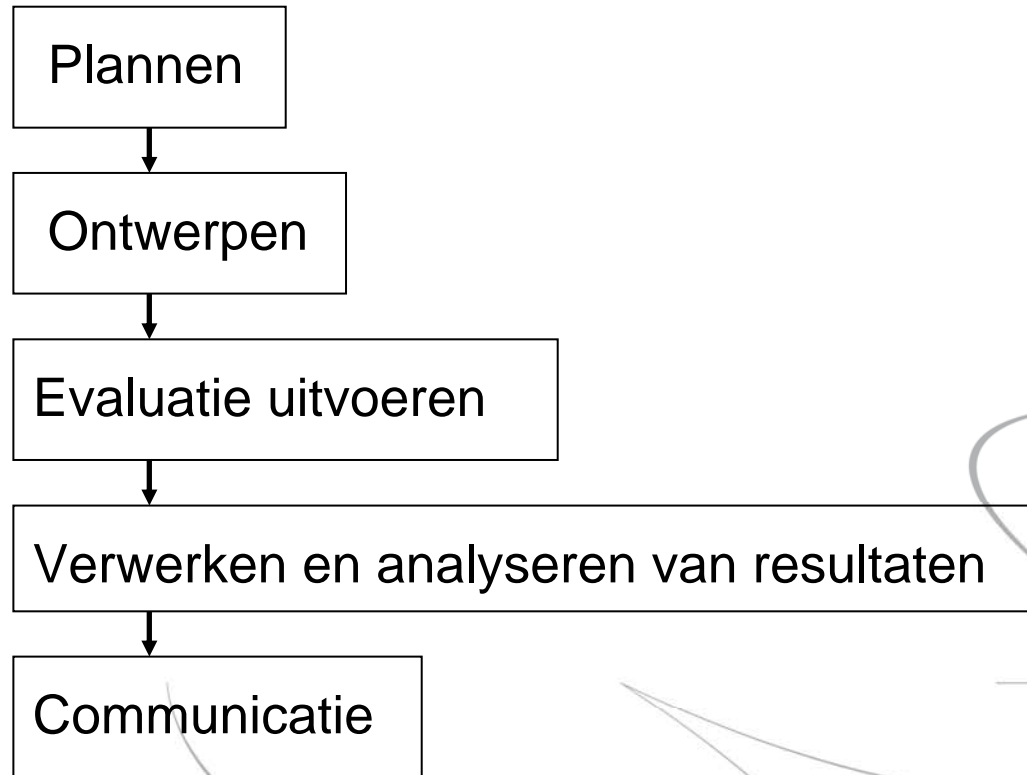
Stappenplan voor Evaluatie

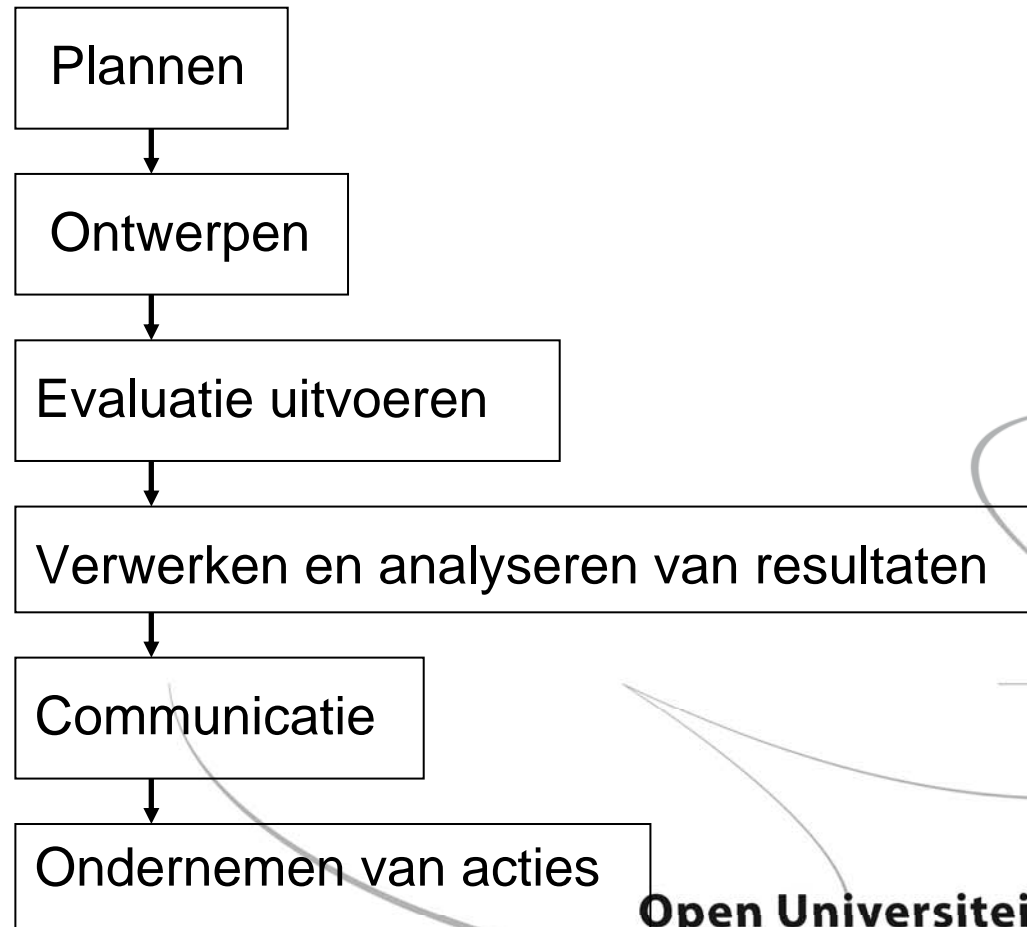
Stappenplan voor Evaluatie

Stappenplan voor Evaluatie

Stappenplan voor Evaluatie

Evaluatie-instrumenten bij de OU

- Proeftoetsing
- Permanente Cursusevaluatie met Sein/Olé
- Onderwijsevaluatie Studentinzicht
- Stumis online

Proeftoetsing

- Representatieve groep studenten (10 á 12)
- Voorlaatste versie van de cursus
- Gericht op:
 - Inhoudelijke kwaliteit
 - Onderwijskundige kwaliteit
 - Studielast

Werkzaamheden proefstudenten

- Bestuderen cursus
- Registreren studielast
- Leveren van kantlijncommentaar
- Beantwoorden van vragenlijsten
- Maken van een (proef)tentamen
- Bijwonen evaluatiebijeenkomst

Tijdsduur proeftoets

- Voorbereiding: 1 à 2 maanden
- Werven proefstudenten
- Ontwikkelen instrumenten
- Looptijd: 3 maanden voor 120 uurs-cursus
- Bestuderen ca 10 uur per week
- Becommentariëren materiaal
- Tentamen
- Verwerking gegevens: 1 à 2 maanden

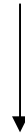

Voor- en nadelen proeftoets

- Voordelen:
 - Levert veel informatie op
 - Wijzigingen kunnen worden doorgevoerd vóór cursus markt op gaat
- Nadelen:
 - Kost veel tijd
 - Kost veel geld

Signalerend Evaluatie INstrument SEIN

Permanente cursusevaluatie

Doel:

opvangen signalen voor 'veiligheid' van de cursus

veilige doorgang

onveilig > maatregelen

Open Universiteit

www.ou.nl

Uitgangspunten voor SEIN

Continue online evaluatie

- van elke cursus
- door alle studenten

Signalerende functie

- zoveel mogelijk standaard vragenlijst
- eenmalige invoer
- automatische verzending
- automatische dataverzameling

Signalerend Evaluatie-INstrument

Database met
vragen beschikbaar

Automatische
dataverwerking

Eenvoudig te gebruiken

E-mail met link
naar student

Vanaf de werkplek
te bedienen

Beheer per
faculteit

Open Universiteit
www.ou.nl

Opbouw evaluatie-instrument

- > Invoerfunctie : vragen en vragenlijsten
- > E-mail functie: verzending verzoek naar studenten
- > Rapportagefunctie: verzamelen evaluatiegegevens, genereren van rapporten

Proces

1. Vaststellen inhoud van de vragenlijst
2. Vragenlijst in SEIN aanmaken (= selectie uit vragenbestanden)
3. SPIL: dagelijks uitfilteren van studenten die tentamen deden
4. via SES (Study Event System, ontwikkeld bij OSC) automatisch e-mail naar deze student
5. Student vult online vragenlijst in en stuurt deze elektronisch in
6. Automatische verzameling van antwoorden in SEIN-database
7. Uitdraaien evaluatierapport
8. Verwerking, analyse en interpretatie van de rapporten

Invoerdeel SEIN

aanmaken van vragenlijsten d.m.v.

- selecteren van vragen uit de database
- aanmaken van vragen
- inleidende tekst

klaarzetten van vragenlijsten

- instellen e-mailverzending
- instellen herinneringsperiode

Twee vragenbestanden

Standaardvragen: vogelvlucht gehele cursus

26 vragen

Algemene vragen:

- a. specifieke cursusonderdelen: 237 vragen in 28 rubrieken
- b. Scriptie en Afstudeeronderzoek Master: 138 vragen

Mogelijkheid tot invoeren van eigen vragen

Open Universiteit
www.ou.nl

SEIN: drie vraagtypen

Een uit meer vragen

- onbeperkt aantal antwoordalternatieven

Tekstvraag

- open vraag met invoerveld

Getalsvraag

- aanduiding in een schaal

Rapportagefunctie

- Verzamelen evaluatiegegevens
- Genereren van rapporten
- Uitdraaien van rapporten

Studentinzicht

- Instellingsbreed evaluatie-instrument
- Twee keer per jaar een online enquête
- Vier doelgroepen:
 - belangstellenden (informatieaanvragers),
 - nieuwe (recente) studenten,
 - 'ervaren' studenten en
 - ex-studenten.

Studentinzicht

- Thema's vragenlijst
 - informatie behoefte (studie-oriëntatie)
 - website
 - studiedoelen en motieven
 - onderwijsmethode en begeleiding
 - financiering van het onderwijs
 - informatie behoefte gedurende de studie
 - bindingsaspecten met de instelling
 - reden van studie-uitval
 - tentamen-ervaringen
- Rapportages: Studentinzicht 10

Stumis online

- Intranet applicatie
- Overzichten van historische gegevens over studenten en studiegedrag
- Onderwerp is een combinatie van tellingen (aantal keren dat een gebeurtenis voorkomt binnen een bepaalde tijdseenheid) en dimensies (eigenschap van de gebeurtenis)

Stumis Online: toegang

- Intranet
- Virtueel Informatieloket
<http://www.informatieloket.ou.nl/>
- Stumis Online – StumisOnline Rapportage v4

Afronding

- Toelichting van de eindopdracht
- Evaluatie workshop Onderwijsevaluatie

